

A Hepatitis C vírusfertőzött beteg vérének átmeneti vírusmentessége nem jelenti azt, hogy a betegségből meggyógyult [1972. évi II. törvény 22. § (2) bek., 58. § (4) bek.].

Az 1960-ban született felperes az 1984-ben történt műtétjei során több alkalommal kapott vérátömlesztést, amelyek valamelyikétől Hepatitis C vírusfertőzést kapott és aktív májgyulladás alakult ki. A fertőzöttségét a 2003 augusztusában elvégzett laboratóriumi vizsgálatok kimutatták, a feltételezett diagnózist pedig a 2004 februárjában elvégzett májbiopszia vizsgálat megerősítette. A felperes kombinált vírusellenes gyógyszeres kezelését 2004 júliusában megkezdték, amelynek eredményeként a szervezetében a betegség megállt, jelenleg stagnál, de a már kialakult májbetegség visszafordíthatatlan. A májsejt károsodása kórszövettani vizsgálattal kimutatható volt, az pedig, hogy a víruszaporulat ismételen megindul-e, nem prognosztizálható. A felperes indokoltan tart májkímélő diétát.

A felperes a keresetében a vírusfertőzöttsége miatt kialakult egészségkárosodására hivatkozással 4 000 000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai, valamint 2004. augusztus 18-ától havi 20 000 forint járadék megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes elsődlegesen elévülésre hivatkozással kérte a kereset elutasítását, de a keresetet érdemben is alaptalannak tartotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 3 000 000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai, valamint 2004. augusztus 18-ától 2004. december 31-éig havi 17 071 forint, 2005. január 1-jétől havi 17 924 forint járadék megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan elutasította a keresetet. Rendelkezett a lejárt járadékösszeg és kamatai, valamint a perköltségek és az illeték térítéséről, a járadéokra vonatkozóan pedig fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánította az ítéletet.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a műtétjei során kapott vérekészítménytől fertőződhetett meg, ezért a károsodása idején hatályos, az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 22. §-ának (2) és 58. §-ának (4) bekezdése alapján az alperes kártalanításra köteles az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) kártérítésre vonatkozó szabályai szerint.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a követelését időben érvényesítette, mert a károsodása az 1984 szeptemberében kapott vértranszfúziókkal bekövetkezett, az elévülés elkezdődött [Ptk. 326. § (1) bek., 360. § (1) bek.], de nyugodott 2003. szeptember 2-áig, mert addig a felperesnek nem volt tudomása a fertőzöttségéről. Ettől kezdődően a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerinti egy év alatt benyújtotta a keresetlevelét.

A felperes nem vagyoni kárigényét a Ptk. korábban hatályos 354. §-a alapján ítélte meg, miután visszafordíthatatlan egészségkárosodást szenvedett, míg a kártérítés összegét a felperes betegségének körülményei és az egyéb tényezők figyelembevételével állapította meg. Járadékot a Ptk. 355. §-ának (3) bekezdése alapján ítelt meg, az összegét pedig a szakértői véleményben foglaltak alapján, a májkímélő diéta költségeiben határozta meg.

A másodfokú bíróság részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, a nem vagyoni kártérítés összegét 1 500 000 forintra, a felperesnek járó elsőfokú perköltséget 80 000 forintra leszállította, az alperes járadékfizetési kötelezettségét pedig 2007. január 1-jétől megszüntette.

A másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének mérséklését nem indokolta, a járadékfizetési kötelezettséget pedig azért szüntette meg, mert - megítélése szerint - az orvosszakértői vélemény megállapításai azt támasztják alá, hogy a felperes a vírusfertőzöttségéből meggyógyult, többletköltsége nem merül fel.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a szakértő véleményét és kellő szakértelem híján olyan kérdésben foglalt állást, amely az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 177. §-ának (1) bekezdése alapján igazságügyi orvos szakértő kompetenciájába tartozik.

Azt állította, hogy a szakértő véleményéből egyértelműen következik: a vírus replikációt egyelőre sikerült megszüntetni, de a kialakult májbetegséget nem lehet visszafordítani, a máj elváltozása irreverzibilis. A vírusfertőzésből tehát nem gyógyult meg, a víruszaporulat bármikor megindulhat, ezért is kell tartania a májkímélő diétát.

Kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogsabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban már nem volt vitás a felperes vértranszfúzióval okozott vírusfertőzése és az, hogy az ebből eredő kárigényét időben érvényesítette. A károsodás bekövetkezésére és a kártérítés esedékességére, valamint az elévülés kezdetére és nyugvására irányadó anyagi jogi szabályokat [Ptk. 360. § (1) bek., 326. § (1)-(2) bek.] helyesen értelmezte és alkalmazta az elsőfokú bíróság. Nem tévedett, amikor az alperes kártalanítási kötelezettségét megállapította, és a szakértői vélemény figyelembevételével kötelezte a felperes vagyoni és nem vagyoni kárainak a megfizetésére.

Alappal hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a másodfokú bíróság értelmezte tévesen a szakértői vélemény megállapításait, mert abból nem következik, hogy a betegségből meggyógyult volna. A vírus replikáció jelenlegi megszüntetése folytán a szakértő csak arra látott esélyt, hogy a betegség nem fog progrediálni, de ebből az is következik, hogy nem kizárt a felperes életének későbbi szakaszában a víruszaporulat ismételt jelentkezése és a kórfolyamat újbóli elindulása. A már eddig kialakult májbetegséget a szakértő visszafordíthatatlannak, a létrejött elváltozást irreverzibilisnek tartotta, tehát a felperes gyógyulása nem állapítható meg. Ezért is kell rendszeresen ellenőrzésre járnia és diétát tartania. A szakértői véleményből következik, hogy a felperes nem vagyoni kárigénye összegének megállapításánál a betegséggel együtt járó hátrányokat, a vírus replikáció megszüntetése ellenére fennálló maradványállapotot - a májkárosodást - értékelve az elsőfokú bíróság döntése a helyes. Ebben a körben kellett figyelembe venni a vírusfertőzés aktív idejének fennállott következményeit, a hosszabb ideig tartó, és a szervezetet igénybe vevő kezelés tényét, továbbá a kialakult pszichés hátrányokat. A bizonyítékok a felperes súlyos egészségkárosodására utalnak, és a jövőben bekövetkező - a betegség kiújulásával kapcsolatos - bizonytalanság tudata mellett olyan hátrányt jelentenek, amelyek ellensúlyozására, csökkentésére a másodfokú bíróság által megállapított összeg nem alkalmas. Ezzel sérült a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdésében meghatározott anyagi jogi szabály, de a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti eljárási szabály is, mert a másodfokú bíróság indokát sem adta annak, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegét milyen okból mérsékelte.

A járadékként érvényesített vagyoni kárigény körében tévesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a vírus replikáció megszüntetését követően a felperesnek diétát nem kell tartania és ezzel többletköltségei nem merülnek fel. A visszamaradt májkárosodása miatt az állapota romlásának elkerülése érdekében is indokoltan tart májvédő diétát, amely a szakértői vélemény szerint is többletköltséggel jár. Az emiatt igényelt vagyoni kártérítés összegét az elsőfokú bíróság a dietetikus szakértő véleményére is figyelemmel a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg. A felperes járadékigényének 2007. január 1-jétől való megszüntetésére eljárásjogi lehetőség sem volt [Pp. 230. § (1) bek.], mert jogerős ítélet nem kötelezte az alperest járadék fizetésére.

A kifejtettekből következően az elsőfokú bíróság ítélete volt a helyes, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta. (Legf. Bír. Pfv. III. 20.718/2007.)